

Pedagogisch beleidsplan ~ werkplan Gastouderopvang Griendtsveen

Hier vind je meer informatie over mijn pedagogisch beleidsplan ~ werkplan en hoe ik vorm geef aan het gastouderschap. Gastouderopvang Griendtsveen heeft dus een pedagogisch beleidsplan waarin mijn visie en werkwijze wordt omschreven. Hieruit heb ik een pedagogisch werkplan opgesteld. Mijn pedagogisch werkplan is een document waarin wordt beschreven hoe mijn gastouderopvang omgaat met de verantwoordelijkheden die komen kijken bij het opvangen van een kind. Dit uitgebreide document kun je hieronder lezen.

Uitgebreid pedagogisch beleidsplan ~ werkplan Gastouderopvang Griendtsveen

Gastouderopvang Griendtsveen is een kleinschalige, huiselijke kinderopvang voor kinderen in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar. Ik, Cindy Strijbosch, ben de trotse eigenaar van Gastouderopvang Griendtsveen en ik ben een geregistreerd gastouder. Dit betekent dat ik aan bepaalde kwaliteitseisen moet voldoen die gecontroleerd worden door zowel het gastouderbureau waar ik mee samenwerk als de GGD. In dit werkplan wil ik beschrijven hoe Gastouderopvang Griendtsveen richting geeft aan deze vier basisdoelen.

Vier Basisdoelen:

- **Bieden van fysieke en emotionele veiligheid.**
- **Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties.**
- **Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competenties.**
- **Overdragen van normen en waarden.**

Bieden van fysieke en emotionele veiligheid.

Voor het bieden van fysieke veiligheid, moet ik mij houden aan de punten uit de Risicoinventarisatie zoals deze door het gastouderbureau jaarlijks wordt uitgevoerd. In de ruimtes waar de oppaskinderen zijn, zijn de stopcontacten beveiligd. Ik heb rookmelders hangen in mijn opvangruimtes. Ik heb schoonmaakmiddelen en andere giftige stoffen opgeborgen op een veilige hoogte en/of in een kastje dat is afgesloten met een haakje. Mijn tuin is afgesloten met een hek. Voor o.a. veilig vervoer wordt toestemming gevraagd. Als ik de kinderen in de auto vervoer, maak ik gebruik van autostoeltjes en wanneer we wandelen maak ik afspraken met de kinderen voor het oversteken (hand geven / gezamenlijk oversteken).

Emotionele veiligheid heeft te maken met het welbevinden van een kind. Heeft het kind het naar zijn/haar zin, voelt het kind zich op het gemak? In het contact met het kind probeer ik aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind. Waar staat het kind in zijn/haar ontwikkeling, wat vindt het kind leuk om te doen. Ik geef het kind persoonlijke aandacht, ik let en reageer op signalen die het kind geeft. Is het kind verdrietig, dan troost ik het kind met een knuffel of troostende woorden. Is het kind boos, dan probeer ik samen met het kind te zoeken naar een oplossing. Mijn opvang is kleinschalig, wat inhoudt dat er maximaal 6 kinderen tegelijk opgevangen worden. De meeste kinderen komen op vaste dagen. Hierdoor zien ze meestal dezelfde kinderen en verder zijn de mensen die in mijn opvang aanwezig zijn (zoals mijn man en mijn eigen kinderen) ook bekend voor de kinderen. De opvang vindt plaats in mijn bijruimte en soms in mijn woonkamer. Hier staat een zitbank die de kinderen mogen gebruiken om op te zitten, bijvoorbeeld met een boek of als we tv kijken. In de bijruimte ligt er een kleed, waardoor de kinderen lekker op de grond kunnen spelen bijvoorbeeld met de houten treinbaan of de little people. Het speelgoed staat gedeeltelijk zichtbaar op de grond, zoals auto, vrachtwagen en een poppenwagen. Ander speelgoed

zoals de houten treinbaan, de lego en playmobil zit gesorteerd in bakken in een kas. Verder staan er nog kasten, waarin de kinderen ook nog materialen kunnen vinden, zoals spelletjes, puzzels, boekjes en knutselspullen. Er staat een tafel waar we aan zitten tijdens de eet- en drinkmomenten, om te knutselen en om spelletjes te spelen en puzzels te maken. Ook is er een hoge tafel voor de grotere kinderen om te knutselen. De kinderen kennen de ruimte, ze weten waar het speelgoed staat, ze weten als dat van toepassing is waar hun bedje staat en ze hebben meestal dezelfde plek aan tafel. Verder hebben we een min of meer vaststaand dagritme, zoals verder op mijn website vermeld staat. Eerst is er ruimte om lekker zelf te spelen of om samen aan de tafel met puzzels of spel materiaal bezig te zijn. Dan is het tijd om wat te drinken en fruit te eten. Daarna gaan we verder spelen, gaan we knutselen of gaan we naar buiten, boodschappen doen of naar een speeltuin. Daarna eten we een boterham. De kinderen die nog een middagslaapje doen gaan vervolgens naar bed. Voor de andere kinderen is er dan ook een rust(ig) moment. Even (samen) lezen of een enkele keer een filmpje op de tv kijken. Als alle kinderen weer wakker zijn gaan we eerst samen wat drinken. Daarna lekker spelen, alleen of met elkaar, binnen of buiten totdat de kinderen opgehaald worden. Bij de eet- en drinkmomenten en bij verzorgingsmomenten hebben we min of meer dezelfde gewoontes die terugkomen in bijvoorbeeld de volgorde waarin we iets doen, of de liedjes die we zingen. We maken duidelijke afspraken over wat wel of niet mag, waar de kinderen mogen spelen, en hoe ze met elkaar en met materialen om mogen en moeten gaan. Dit alles biedt de kinderen duidelijkheid en veiligheid.

Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Elk kind is uniek en ontwikkelt zich op de verschillende ontwikkelingsgebieden (motorische ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en spraaktaalontwikkeling) op zijn/haar eigen manier en in zijn/haar eigen tempo. Ik bied het kind hiervoor de gelegenheid door aan te sluiten bij wat het kind al kan en waar zijn/haar interesses liggen. Ik kijk wat het kind leuk vindt om te doen. Welk speelgoed heeft zijn/haar interesse en met welk speelgoed kan ik het kind uitdagen. Vindt het kind bijvoorbeeld de boerderij van Little People leuk om mee te spelen, dan kan ik daarbij aansluiten. We kunnen samen de namen en de geluiden van de dieren op de boerderij oefenen, we kunnen tellen (hoeveel dieren zijn er, hoeveel poppetjes zijn er, hoeveel paarden zijn er) of kleuren oefenen. Vindt het kind het leuk om met de poppen te spelen, dan kunnen we bijvoorbeeld een rollenspel spelen, we kunnen de pop aan- en uitkleden en we kunnen lichaamsdelen benoemen. Vindt het kind het leuk om met de auto's te spelen dan kunnen we ook tellen en oefenen met kleuren, maar bijvoorbeeld ook met begrippen als groot en klein en kort en lang. Oudere kinderen kunnen met de keukenspulletjes spelen en bijv. oefenen met schrijven en lezen, maar ook met rekenen. Naast het speelgoed dat het kind zelf kan pakken kan ik ook spelletjes en puzzels aanbieden. Ik heb spelletjes voor alle leeftijden, dit zijn bordspellen zoals muizenval en ganzenbord, maar ook spelletjes zoals memory of domino. Puzzels heb ik ook voor alle leeftijden, van houten puzzels tot legpuzzels met heel veel stukjes. Ik bied de kinderen regelmatig knutselactiviteiten aan, waarbij ze kennis kunnen maken met verschillende materialen (papier, kralen, klei of loombandjes etc.) en dit allemaal met verschillende technieken.

In de persoonlijke verzorging probeer ik de kinderen uit te dagen om dingen zelf te doen. Ik stimuleer een baby bijvoorbeeld om zelf de fles vast te houden. Kinderen die aan tafel eten probeer ik zoveel mogelijk zelf de lepel of de rijstwafel vast te laten houden en ik bied drinken zoveel mogelijk in een gewone beker aan. Als het kindje wat ouder is, kan het misschien zelf de schoenen uit de gang halen of een luier pakken. En weer wat later de eigen jas aantrekken of zichzelf aankleden. Steeds een stapje verder, aansluitend bij wat het

kind al kan. Wat betreft de spraak- en taalontwikkeling gebruik ik woorden die passen bij de leeftijd van het kind. Ik reageer op signalen van het kind, verbaal en non-verbaal. Ik vertel het kind wat we gaan doen. Bij het verschonen vertel ik bijvoorbeeld steeds het volgende stapje. Ik benoem de dingen die we gebruiken en de dingen die het kind ziet. Ik maak hierbij gebruik van ondersteunende gebaren (baby- en kindgebaren) en liedjes. Verder heb ik genoeg boekjes om voor te lezen, waarbij ik ook gebruik maak van interactief voorlezen. Dit houdt in dat ik het kind betrek bij het verhaal, ik vraag wat het kind ziet, of het kind weet wat er gebeurt, hoe het verhaal verder gaat en eventueel of het kind ook weleens zoiets heeft meegemaakt. Naarmate de kinderen ouder worden, kennen ze steeds meer woorden, en hoef je niet meer de hele dag alles te benoemen. Wel blijf ik reageren op de dingen die de kinderen zelf vertellen. En regelmatig komen we woorden tegen, die de kinderen nog niet kennen. We proberen er dan samen achter te komen wat deze woorden betekenen.

Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competenties.

Sociale competenties heb je nodig om goed te kunnen functioneren in de maatschappij. Hiermee wordt bedoeld dat kinderen leren communiceren, rekening houden met elkaar, samenwerken, elkaar helpen en conflicten voorkomen en/of oplossen. Ik vang kinderen op in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar. Er is genoeg ruimte om samen te spelen. De kinderen leren door de andere kinderen te imiteren. Ik leer de kinderen dat ze speelgoed kunnen delen. Ze kunnen bijvoorbeeld samen met de houten trein spelen door samen een treinbaan te maken en bijvoorbeeld elk een eigen treintje te hebben. De kinderen leren dat ze rekening met elkaar moeten houden, doordat ze op elkaar moeten wachten om samen over te steken of omdat ze om de beurt naar de wc moeten. Maar ook tot het besef komen dat wilde spelletjes voor kleinere kinderen eng of gevaarlijk kunnen zijn is rekening houden met elkaar. Of het feit dat elk kind eigen kwaliteiten en interesses heeft. Het ene kind kan misschien iets anders beter dan het andere kind. Als je eerst aan een spelletje meedoet wat jij misschien niet zo leuk vindt, kun je daarna een spelletje doen wat jij graag wilt. De kinderen leren naar elkaar te luisteren, elk kind wil en mag wat vertellen en soms moet je dan even wachten totdat een ander kind is uitverteld. Het drinkmoment uit school is ook geschikt voor groeps gesprekken. Er kunnen dingen gebeuren, kinderen kunnen dingen meemaken waar ze graag over willen vertellen, of waar ze vragen over hebben. De kinderen leren ook om elkaar te helpen bijvoorbeeld helpen om de schoenen of de jas aan of uit te trekken of om speelgoed te pakken. Bij conflicten tussen de kinderen grijp ik niet direct in, maar laat ik de kinderen eerst zelf proberen om samen tot een oplossing te komen. Het doen van spelletjes is zeer geschikt voor het ontwikkelen van de sociale competenties. De kinderen leren op hun beurt wachten, zich aan (spel-)regels te houden, maar ook elkaar te helpen.

Overdragen van normen en waarden

Het overdragen van normen en waarden gaat over grenzen en omgangsvormen in de samenleving aan de hand waarvan de kinderen leren wat wel en niet mag. Ik vind het belangrijk dat kinderen leren om respect te hebben voor elkaar, dat elk kind uniek is en dat iedereen zichzelf mag zijn. Als een kind het bijvoorbeeld nodig heeft om zich een paar minuten terug te trekken alvorens zich weer aan te sluiten bij de groep, dan geef ik dit kind hiervoor de ruimte en leg ik dit aan de andere kinderen uit als die daar vragen over hebben. Ik vind het belangrijk om elkaar positief te benaderen. Ik geef kinderen complimentjes als dingen goed gaan, als ze dingen doen die ik gevraagd heb, goed luisteren of als ze op een positieve manier met elkaar bezig zijn. En wanneer de kinderen zich niet aan de regels houden, vraag ik ze daarmee te stoppen of iets anders te gaan doen. Ik leer de kinderen dat ze een ander geen pijn mogen doen, of agressief mogen benaderen. Als iemand iets doet wat je niet leuk vindt, hoef je niet te bijten, te slaan of te schelden, maar kun je ook zeggen

dat diegene iets doet wat jij niet leuk vindt en waarom je dat niet leuk vindt. De kinderen leren dat er regels zijn waar ze zich aan moeten houden. En ook dat deze regels bij mij soms anders zijn dan thuis of op de peuterspeelzaal / school. We maken afspraken over wat wel en niet mag. We maken afspraken over waar ze mogen spelen in de speeltuin of hoe ze met dieren om moeten gaan. De kinderen leren ook dat ze zorgvuldig met materialen om moeten gaan, dat de bank geen springkussen is, en dat speelgoed eerst opgeruimd moet worden voordat er een ander speeltje gepakt wordt of voordat ze een andere activiteit gaan doen. De kinderen leren ook dat elk gezin andere gewoonten kan hebben dan ze gewend zijn. Ik tolereer geen gevloek of grof taalgebruik in mijn opvang. Normen en waarden gaan niet alleen over respect hebben voor elkaar, voor andere mensen, maar ook over respect hebben voor planten en dieren, voor de natuur. Dieren behandel je ook met respect en liefde en in de natuur maken we ook niet zomaar dingen stuk. Daarnaast vind ik een stukje bewustwording over afval belangrijk.

Als ik wil voldoen aan de kwaliteitseisen van de GGD en het gastouderbureau betekent dat ook dat ik regelmatig deel moet nemen aan themabijeenkomsten of cursussen, zodat ik aan de geëiste uren voldoe.

Jaarlijks terugkerende cursussen zijn EHBO en Meldcode Kindermishandeling. Meldcode kindermishandeling gaat over de vormen van kindermishandeling en het protocol van de stappen die je moet volgen bij een vermoeden van kindermishandeling. Naast de verplichte cursussen volg ik soms workshops, cursussen die een aanvulling kunnen zijn voor mijn opvang, ook soms online.

Tijdens mijn werk als gastouder heb ik de training voor het VVE-programma Kiki gebruikt. VVE is vroeg- en voorschoolse educatie, waardoor ik met behulp van thema's kan werken aan verschillende ontwikkelingsgebieden. Van dit programma heb ik geleerd hoe ik met boekjes, knutselactiviteiten en liedjes zelf thema's kan creëren die aansluiten bij de seizoenen of jaarfeesten of bij de belevingswereld van de kinderen. In herfst lezen we bijvoorbeeld het boekjes over de herfst, zoeken we buiten naar blaadjes, kastanjes en eikels, zingen we liedjes over de herfst en maken we een herfst knutsel.

Verder heb ik (zie nieuws) de volgende (online) cursussen gevolgd:

-Respect voor autonomie.

Respect voor de eigenheid of de zelfstandigheid van het kind.

-Special ADHD.

Meer leren over ADHD en het krijgen van praktische tools en tips voor de ondersteuning van kinderen.

-Workshop kinderen en emoties.

De werking van emoties in het brein en hoe je kinderen kunt helpen om te gaan met hun emoties.

-Rouwverking bij kinderen.

In deze cursus leerde ik om kinderen, wanneer nodig, te helpen die met verlies te kampen hebben.

Ik hoop dat dit werkplan een beeld geeft van de manier waarop ik richting geef aan het werken met de kinderen in mijn opvang.

Gastouderopvang Griendtsveen, Cindy Strijbosch, september 2024